

PROIECT DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Denumirea modului: Educație antreprenorială – *Este afacerea mea!*

Tipul: C.D.Ș./OPȚIONAL

Clasele: VII-VIII

Autor: Junior Achievement România

Durata:

Număr de ore pe săptămână:

Instituția de învățământ:

CUPRINS

- I.** Argument
- II.** Competențe generale
- III.** Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- IV.** Conținuturi
- V.** Valori și atitudini
- VI.** Sugestii metodologice
- VII.** Bibliografie

ARGUMENT

În contextul unei societăți aflate într-o continuă transformare, marcată de evoluția rapidă a pieței muncii, și de complexitatea crescândă a mecanismelor economice, pregătirea tinerei generații pentru a naviga cu succes în acest mediu devine o prioritate esențială. Pentru elevii de gimnaziu, această pregătire este cu atât mai importantă, cu cât reprezintă o etapă de formare a viziunii asupra propriei cariere și a rolului lor în comunitate.

Introducerea opționalului „**Este afacerea mea!**”, conceput de Junior Achievement (JA) România, răspunde direct și eficient acestei nevoi. Cursul vine să umple un gol educațional major, având în vedere inexistența unei alte discipline la acest nivel care să introducă treptat concepte economice fundamentale, cum ar fi antreprenoriatul, economia de piață, profitul și inovația, prin observarea realității economice și interacțiunea cu mediul personal și comunitar.

Argumentele principale care susțin integrarea acestui opțional în curriculum sunt:

- **Dezvoltarea timpurie a spiritului antreprenorial:** Cursul stimulează interesul elevilor pentru afaceri și le dezvoltă o mentalitate antreprenorială, ajutându-i să recunoască oportunitățile și să le transforme în realitate. Prin activități practice, elevii învață cele patru trăsături esențiale ale unui antreprenor: a satisface o nevoie, a-ți cunoaște clientul și produsul, a fi creativ și inovator și a avea încredere în sine.
- **Conectarea școlii cu viața reală:** Prin explorarea „organizată” a mediului economic, elevii înțeleg mai bine relația dintre noțiunile teoretice învățate la școală și participarea cu succes la economia globală. Acest lucru contribuie la formarea unei forțe de muncă adaptate la cerințele pieței, sporind șansele lor de succes atât în carieră, cât și în viața de zi cu zi.
- **Metodologie interactivă și adaptată:** Opționalul utilizează o diversitate de activități practice, de la joc („Ghicește antreprenorul”) la sesiuni de brainstorming („Clubul adolescenților”) și crearea unor planuri de afaceri. Această abordare hands-on, cu sprijinul profesorilor și al voluntarilor din mediul de afaceri, se adresează diferitelor stiluri de învățare și menține elevii implicați.
- **Implicarea familiei și a comunității:** Structura cursului încurajează o relație mai strânsă între școală, familie și comunitatea locală, permițând ridicarea calității procesului educativ, prin interacțiunea cu mecanismele economice concrete.

Opționalul a fost conceput pe baza programului și a curriculumului similar din SUA și a fost adaptat la contextul și la particularitățile sistemului educațional și economiei din România.

„**Este afacerea mea!**” nu este doar un curs de educație antreprenorială, ci un program educațional care cultivă gândirea critică, creativitatea și inițiativa. El le oferă elevilor de gimnaziu instrumentele necesare pentru a-și construi un viitor prosper, indiferent de calea pe care o vor alege. Prin participarea la acest opțional, tinerii vor deveni viitori consumatori responsabili, angajați pregătiți și antreprenori de succes.

COMPETENȚE GENERALE

1. Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice;
2. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și de întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ;
3. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora;
4. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupații/profesii, domenii profesionale și antreprenariat, în vederea alegerii parcursului școlar și profesional;
5. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise;
6. Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Competențe specifice	Activități de învățare
1. Educație socială - Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale; - Dezbaterea unor cazuri preluate din mass-media, referitoare la problemele grupurilor de apartenență și ale comunității, ca punct de plecare pentru inițiative de participare civică; - Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/locale.	- Lucru în echipe pentru a crea un plan de afaceri care să răspundă unei nevoi sociale și a rezolva anumite probleme/nevoi specifice unei comunități, folosind gândirea și practicile antreprenoriale; - Înțelegerea conceptului de antreprenoriat social și identificarea trăsăturilor specifice unui antreprenor social; - Analizarea unor exemple de antreprenori sociali – fișele cu descrierile afacerilor sociale reale, fișele cu citate; - Studiu de caz: povestea unui antreprenor social; - Participarea activă a elevilor la realizarea proiectelor propuse.
2. Educație tehnologică - Executarea de produse utile și/sau creative prin activități de tip proiect; - Promovarea produselor realizate pe baza unor criterii de calitate, în vederea valorificării optime; - Analizarea impactului dezvoltării tehnologice asupra meseriilor/profesiilor/ocupațiilor de pe piața muncii din prezent și viitor.	- Realizarea unui colaj cu fotografii despre companii, cariere profesionale, oportunități de angajare; - Desenarea ideilor privind schița „Clubul adolescenților”; - Analizarea desenelor lui Rube Goldberg prin identificarea lucrărilor lui disponibile pe internet; - Folosind cartonașele „Incredibil!”, elevii, grupați în echipe, creează spoturi publicitare; - Crearea unui slogan, a unui logo, a unei sigle, a unei pagini de reclamă; - Căutarea de informații despre antreprenori din diferite domenii.
3. Limba și literatura română - Aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative; - Monitorizarea propriei pronunții și scrieri și a pronunției și scrierii celorlalți, valorificând achizițiile fonetice de bază;	- Intervievarea unor antreprenorilor locali de către elevi; - Realizarea unei publicații antreprenoriale în care elevii își pot promova ideile de afaceri; - Realizarea de spoturi publicitare sub diferite forme – cântec, versuri, parodie sau monolog; - Prezentarea în fața celorlalți colegi a ideilor proiectelor;

Utilizarea competenței lingvistice în corelație cu gândirea logică/analogică, în procesul de învățare de pe tot parcursul vieții.	- Asumarea rolului de parte a unui grup consultativ care să asculte, să ofere sprijin și recomandări; - Argumentarea deciziilor luate în cadrul activităților desfășurate.
4. Matematică - Efectuarea de calcule cu numere naturale folosind operațiile aritmetice și proprietățile acestora; - Utilizarea instrumentelor geometrice pentru a măsura sau pentru a construi configurații geometrice.	- Participarea elevilor la o simulare de licitație folosind bancnote de 1.000 lei JA; - Calcularea punctajului echipelor la jocul „Ghicește antreprenorul”. Fiecare echipă trebuie să își calculeze scorul, prin însumarea punctelor obținute; - Înțelegerea noțiunii de reprezentare la scară și realizarea schiței „Clubul adolescenților”; „Provocarea antreprenorului” – analizarea avantajelor și resurselor pornind de la o idee dată, pentru a elabora posibile planuri de afacere și a atrage fonduri.

CONȚINUTURI

1. Capitolul 1. Sunt antreprenor!

Prin joc și sarcini de lucru interactive, elevii descoperă concepte noi, specifice domeniului antreprenorial, precum: antreprenor, profit, companie/organizație, produs, serviciu, inovație, trăsăturile unui antreprenor.

- 1.1. Jocul „Ghicește antreprenorul”: Elevii ghicesc antreprenori celebri pe baza unor trăsături.
- 1.2. Exercițiul „Afișul antreprenorului”: Identificarea antreprenorilor și a trăsăturilor lor.
- 1.3. Grupul consultativ de experți: Prezentarea ideilor de afaceri.
- 1.4. Activitate suplimentară 1: Căutarea de informații despre antreprenori dintr-un domeniu.
- 1.5. Activitate suplimentară 2: Realizarea corespondenței dintre caracteristicile unui antreprenor și descrieri.
- 1.6. Recomandare: Invitați un consultant voluntar la clasă (ex.: un antreprenor local).

2. Capitolul 2. Pot schimba lumea

Elevii descoperă metoda brainstorming, care îi ajută pe antreprenori să genereze idei noi de realizare a unor produse și servicii, dar și la identificarea nevoilor clienților și a modului în care acestea pot fi satisfăcute. De asemenea, ei află care sunt abilitățile și cunoștințele necesare inițierii și administrării unei afaceri.

- 2.1. „Clubul adolescenților”: Lucru în echipe pentru a face o schiță a unui club, exersând brainstormingul și capacitatea de a satisface o nevoie.
- 2.2. Prezentări de proiecte: Echipele își prezintă schițele, iar colegii votează proiectele preferate.
- 2.3. Exercițiu: Enumerarea modurilor în care clubul înființat de elevi îndeplinește criteriile unei afaceri nou înființate, ilustrând cele patru trăsături antreprenoriale.
- 2.4. Grupul consultativ de experți: Prezentarea ideilor de afaceri.
- 2.5. Activitate suplimentară 1: Crearea și prezentarea unui produs inovator.
- 2.6. Activitate suplimentară 2: Crearea unei știri pentru radio sau ziar despre deschiderea clubului.

3. Capitolul 3. Îmi cunosc clientul

Împărțiți în echipe, elevii exersează cea de-a doua caracteristică antreprenorială – „Cunoaște-ți clientul și produsul!”. Elevii descoperă moduri de a vinde anumite produse clienților potriviți.

- 3.1. Activitatea „Incredibil!”: Elevii, împărțiți în echipe, creează o reclamă (cântec, versuri, monolog) pentru un produs specific.
- 3.2. Exercițiul „Afișul antreprenorului”: Identificarea trăsăturilor antreprenoriale în reclamele create de echipe.
- 3.3. Grupul consultativ de experți: Prezentarea ideilor de afaceri și primirea de feedback.
- 3.4. Activitate suplimentară 1: Căutarea unor produse/afaceri neobișnuite și evaluarea abilităților necesare pentru a le crea.
- 3.5. Activitate suplimentară 2: Discuții despre patente și cercetarea solicitărilor de patente pe site-ul OSIM.
- 3.6. Recomandare: Invitați un consultant voluntar la clasă (ex.: un antreprenor local).

4. Capitolul 4. Am o idee

În cadrul acestei activități, elevii participă la o licitație menită să evidențieze afacerile unor antreprenori creativi și inovatori.

- 4.1. Activitatea de licitație: Elevii participă la o licitație fictivă, pentru a cumpăra afaceri creative și inovatoare.
- 4.2. Exercițiul „Afișul antreprenorului”: Enumerarea afacerilor care ar putea fi licitate și justificarea succesului acestora.
- 4.3. Grupul consultativ de experți: Împărtășirea ideilor de afaceri și obținerea de feedback.
- 4.4. Activitate suplimentară 1: Crearea unui colaj cu fotografii din reviste despre cariere și oportunități de angajare.
- 4.5. Activitate suplimentară 2: Crearea unei invenții în stilul lui Rube Goldberg, îmbinând logica și creativitatea.

5. Capitolul 5. Am identificat o nevoie

Analizând exemple de antreprenori sociali, elevii identifică afaceri pe care le pot deschide. Se va analiza modul în care antreprenorii se folosesc de cele patru caracteristici antreprenoriale pentru a-și dezvolta planul de afaceri.

- 5.1. Joc introductiv cu citate: Elevii aleg un citat despre antreprenoriat și își justifică alegerea.
- 5.2. Studiu de caz: Analiza poveștii antreprenoarei sociale Sabriye Berkin și identificarea trăsăturilor antreprenoriale în acțiunile ei.
- 5.3. Provocarea antreprenorului: Lucru în echipe pentru a crea un plan de afaceri care să răspundă unei nevoi sociale, cu roluri bine definite în echipă.
- 5.4. Exercițiul „Afișul antreprenorului”: Identificarea modurilor în care planul de afaceri reflectă cele patru trăsături antreprenoriale.
- 5.5. Grupul consultativ de experți: Împărtășirea ideilor de afaceri.
- 5.6. Activitate suplimentară: Tur de investigare a spațiului școlii pentru a identifica probleme și a elabora un plan de afaceri pentru rezolvarea uneia dintre ele.

6. Capitolul 6. Sărbătorește antreprenorii!

Elevii elaborează fișe cu profilul antreprenorului, pentru a ilustra modul în care au înțeles cea de-a patra trăsătură antreprenorială – „Ai încredere în tine!”.

- 6.1. Joc introductiv: Elevii citesc fișe cu profiluri de antreprenori și identifică trăsăturile comune.
- 6.2. Activitatea „Creează-ți profilul antreprenorial”: Completarea fișelor „Profilul meu antreprenorial – prezent” și „Profilul meu antreprenorial – viitor”.
- 6.3. Exercițiul „Imaginează-ți că...!”: Exercițiu pentru a stimula creativitatea.
- 6.4. Exercițiul „Schimbă-ți modul de gândire!”: Activitate pentru a stimula gândirea antreprenorială.
- 6.5. Grupul consultativ de experți: Dezbateri extinse despre ideile din Jurnalul elevului, cu accent pe obiectivele de viitor.
- 6.6. Activitate suplimentară 1: Crearea unei publicații școlare antreprenoriale.
- 6.7. Activitate suplimentară 2: Găsirea unei modalități creative de a-i învăța pe elevii mai mici despre antreprenoriat (ex.: un joc, o piesă de teatru).

VALORI ȘI ATITUDINI

Competențele generale și specifice formate prin programul „Este afacerea mea!” au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- Gândirea critică;
- Luarea deciziilor și exprimarea opiniilor;
- Identificarea resurselor și valorificarea oportunităților;
- Spiritul de inițiativă;
- Colaborarea și lucrul în echipă;
- Asumarea responsabilității;
- Creativitatea și inovarea;
- Conectarea cunoștințelor din școală la realitatea economică;
- Empatia și conștientizarea nevoilor comunității;
- Încrederea în sine și capacitatea de a-și asuma riscuri calculate.

SUGESTII METODOLOGICE

Programul „Este afacerea mea!” cuprinde activități și exerciții antrenante, iar elevii sunt încurajați să fie creativi pentru a-și dezvolta abilitățile de antreprenariat. Unitățile de conținut sunt concepute în manieră transdisciplinară, combinând elemente de limbă și comunicare, matematică, sociologie și tehnologie.

Metodele de predare sunt centrate pe elev, cu accent pe învățarea prin descoperire, cooperare și aplicabilitate practică. Profesorul are rolul de facilitator al învățării, ghidând elevii prin activități interactive și stimulante. Elevii pornesc de la propriile experiențe, idei de afaceri și trăsături de personalitate. Ei sunt încurajați să fie spontani în răspunsuri, să ia decizii și să lucreze în echipă.

Cele mai eficiente metode în cazul programului „Este afacerea mea!” sunt:

În derularea activităților:	În evaluare:
• Lucrul în echipă; • Brainstormingul; • Jocul de rol; • Problematizarea; • Argumentarea; • Conversația euristică; • Învățarea prin proiecte; • Studiul de caz; • Invitarea unor consultanți voluntari.	• Feedbackul/Aprecierile verbale privind răspunsurile și argumentarea; • Fișele de lucru; • Fișele de observație privind: rolul asumat în echipă, modul de interacțiune, raportarea față de decizia majorității, respectarea sarcinilor asumate și a timpului necesar de lucru; • Portofoliile de activitate.

Metodele specifice modulelor Junior Achievement sunt:

1. **Applied learning.** Elevii învață prin experiență directă, participând la jocuri de rol, simulări, proiecte și activități practice reflectând situații reale din viața personală, comunitară și economică. Acest demers contribuie la înțelegerea concretă a conceptelor, stimulând gândirea critică și luarea deciziilor responsabile.
2. **Consultantul voluntar la clasă.** Consultantul voluntar este o persoană din mediul instituțional sau privat, care, bazându-se pe propria experiență profesională, susține una sau mai multe activități prevăzute în ghidul modulului.

Valoarea adăugată a utilizării acestor metode constă în stimularea învățării practice, o abordare care consolidează legătura între școală și viața reală. Elevii dobândesc nu doar cunoștințe, ci și o mai bună înțelegere a oportunităților și provocărilor lumii economice, dezvoltând atitudini responsabile și spirit de inițiativă.

BIBLIOGRAFIE

Programul Junior Achievement România – *Este afacerea mea!*

Titlu original: *JA It's My Business!*, Junior Achievement Worldwide®.

Materialele sunt puse la dispoziție de către Junior Achievement România:

- Ghidul profesorului și al consultantului voluntar;
- Manualul elevului;
- Fișe pentru activități.